

PROGRAM: NORD MAKEDONIA & ALBANIA 16 AUGUST 2024

NORD-MAKEDONIA OG ALBANIA

☞ 11 frokoster, 7 lunsjer og 6 middager inkludert

Dag 1

Avreise og ankomst Skopje, byrundtur

☞ Lunsj, middag

Direktefly til Skopje fra Oslo Lufthavn.

Nord-Makedonia er i full gang med å gjenoppbygge en nasjonal identitet etter selvstendigheten i 1991. I det nye sentrum finner vi massive statuer av de makedonske nasjonalheltene. Den viktigste av dem alle er naturligvis **Aleksander den Store**. En ting er sikkert – statuene og monumentene er vanskelig å unngå å se i bybildet!

Etter ankomst, litt avhengig av tiden, blir det enten innsjekk eller først ut på lunsj og opplevelser i byen. Det er en helt spesiell dame, kalt **Mor Teresa**, som ble født her i byen. Vi lærer mer om hennes utrettelige arbeid og engasjement når vi besøker huset som er satt opp som et minnesmerke for den lille nonnen med det store hjertet, som mottok **Nobels fredspris i 1979**. Her har til og med Paven vært på besøk i 2018.

Via den stemningsfulle gangbroen krysser vi elven til det **historiske kvarteret med basarene, de mange kirkene og moskeene**. Elven Vardar skiller det gamle tyrkiske kvarteret fra det nye sentrum. Skopje ble regjert av tyrkerne frem til 1912. I dag er byen preget av at et stort jordskjelv i 1963 som la store deler av byen i ruiner. Det er ikke så

lenge siden de renoverte og bygget nye bygg i nyklassisistisk stil langs elven, og i dag huser disse flere store muséer og regjeringsbygninger. Vi besøker også den gamle jernbanestasjonen som viser sporene etter dette ødeleggende skjelvet.

Verdt å nevne er at Nord-makedonsk mat er inspirert av både det tyrkiske og det tradisjonelle balkankjøkkenet. Det blir mange smaker fremover på denne turen.

Dag 2

Overnatting på vingård, vinsmaking og historie

☞ Frokost, lunsj, middag

Etter frokost skal vi ut på en liten kjøretur på ca 1,5 times tid til vinområdet **Tikves og Demir Kapija**. Her skal vi overnatte på **Vila Marija Royal Winery**. Oppkalt etter Marija Karadjordjevic, kona til kong Aleksandar av Jugoslavia. Den gang i første halvdel av 1900-tallet da regionen var helt annerledes enn i dag. Gården har, som navnet tilsier, en royal forhistorie og påberoper seg å lage kongelige viner. I hvert fall når det gjelder smak og kvalitet. Og vi er på en av de mest anerkjente vingårdene i landet så bedre får det knapt blitt. Her i området, rundt ravinen Demir Kapija, er det mest fruktbart og fordelaktig for vindruer. Det lover bra!

Litt generelt om vin på disse kanter:

Vindistriktet ved Tikves gir som nevnt den beste grobunnen for druene, som til gjengjeld gir utsøkt vin. Vinen herfra eksporteres til flere land og Tikves er med dette Balkans største vinprodusent. Under Jugoslavia-tiden var det kvantitet som telte. Det skulle produseres vin til folket – 50 millioner liter i året. I dag har de med fransk hjelp utviklet noen særdeles gode nisjeviner. Vranec er en av de mest kjente internasjonalt. Ordet betyr svart hingst og symboliserer styrke, kraft og makt, årgangen fra 2011 ble forresten utnevnt til stjernevin det året.

Som innledning besøker vi **vinmuseet** i Demir Kapija der vi får vite enda mer. Vi skal også besøke **Popova Kula** der vi får innpass i vinkjelleren, så dette blir en dag med mange fine og sikkert velsmakende inntrykk. Her skal vi også spise lunsj og selvsagt smake på noen av deres viner.

Om kvelden møtes vi til royal middag på vingården "vår" og vinsmaking av deres viner.

Dag 3

Bohemske Bitola, Villa Dihovo før vi kommer til Ohrid

☞ Frokost, lunsj, middag

Etter frokost sjekker vi ut fra vingården og skal både oppleve det lokale, kulturelle og det mer urbane Nord-Makedonia.

Først **Bitola**, landets nest største by. Med gammelt og nytt i god miks. Med en livlig og meget hyggelig gågate, **Shirok Sokak** – her er det hyggelig og interessant å være. Med alle innslag av fremmede makter som har satt sitt preg på arkitektur og historie, bærer også byen preg av dette. Her pustes både historie og tradisjon i finstemt takt. Vi besøker først **Heraclea** som ble grunnlagt av Aleksander den Stores far. På promenaden stopper vi under balkongen der Eleni Karinte, den lokale skjønnheten, traff Kemal Atatürk. Atatürk var grunnlegger av det moderne Tyrkia. Disse to skal ha hatt en romantisk kjærlighetshistorie og dramatikken rundt Elenis kristne bakgrunn trekker sammenligninger til Romeo og Julie.

Så passer det godt med lunsj noen kilometer fra Bitola. Denne skal spises ved foten av **Pelister Nasjonalpark på Villa Dihovo**. Med knallfin beliggenhet er landsbyen Dihovo pent plassert under fjellet. Dette er naturlig nok det mest populære stedet for å reise ut på landet på disse kanter. Her har kjøkkensjefen forberedt «zelnik» som er en tradisjonell makedonsk oppskrift med pasta i lag med sesongens grønnsaker. Den fargerike eieren

disker også opp med hjemmelaget vin og rakija som er et fruktbrennevin og ofte relativt sterke saker. I tråd med tradisjoner blir det også folkløse og håndverk i dag når vi besøker et lite, lokalt museum i Podmoci.

Vel fremme i Ohrid, sjekker vi inn på hotellet og møtes til middag.

I byen møter vi en sjelden kombinasjon av skjønnhet og eventyr, historiske kirker og gamle steinhus som gir atmosfære som bare det. **Ohrid er livlig** og oser av sjarm hele året rundt, i gamlebyen finnes massevis av små butikker og kafeer. **Det er fint å bade her om sommeren.**

Dag 4

Byrundtur i vakre Ohrid

☞ Frokost, lunsj

Etter frokost skal vi ut å se oss om i vakre **Ohrid** som kalles **Balkans Jerusalem** av mange årsaker. Det er mye å se og gjøre her. Et av de viktigste monumentene over Nord-Makedonia er St. Sofiakirken med arkitektur og kunst fra middelalderen. Historien om den makedonske kirkes rolle her i grenselandet mellom islam og kristendom er spesielt interessant i forhold til landets beliggenhet.

I Ohrid finnes også både **greske og romerske ruiner**, mange fortsatt under jorden. Et amfiteater som en gang i tiden ble benyttet til gladiatorkamper, ble begravet og forlatt etter Romerrikets fall. I dag er det godt bevart, beliggenheten mellom to topper beskytter mot vinden og gir utsøkt akustikk. Teateret brukes i dag til konserter, selveste Jose Carreras har sunget kraftfulle toner her og Bolshoi-balletten fra Moskva har danset grasiøst og vakkert ved den årlige sommerfestivalen i byen. Det sies at man nesten er redd for å grave i jorden, da det alltid dukker opp et stort dilemma: Hvor mange av de sjarmerende, historiske husene skal flyttes for å grave frem de spektakulære antikke funnene? Historie ja, det finnes overalt akkurat her.

I dag skal vi besøke fortet **Tzar Samoil** som har en flott beliggenhet med utsikt til både by og sjø. En historisk tidsreise. Vi skal også se **klosteret Kaneo** der omgivelsene absolutt kan kalles naturskjønne. St. Clemens-universitetet bygget i det 9. århundre og vi skal se "den gyldne masken" fra det 6. århundre f.Kr som finnes i Robevi House.

Vi spiser lunsj på en lokal restaurant underveis og resten av dagen er til egne sysler.

Reiseleder organiserer middag for den som vil når vi er tilbake på hotellet etter en opplevelsrik dag.

Dag 5

Båttur til St. Naum

☞ Frokost, lunsj, middag

Vi skal også til den skjønnne Ohridøya fra sørsiden. Vi besøker **St. Naum-klosteret**, ved grensen til Albania. På turen, enten før eller etter, stopper vi ved «**Bay of Bones Museum**». Museet er en rekonstruksjon av bosetninger fra 1200 – 700 år f. Kr. og ligger ute i vannet.

St. Naumklosteret ble grunnlagt på 800- tallet, og er et av de aller helligste stedene for makedonerne. Hvert år valfarter mange pilegrimer hit fordi St. Naum var kjent for helbredende mirakler. Muslimer så vel som kristne oppsøkte klosteret for å bli kurert mot sykdommer. I klosterkirken er Sankt Naum selv begravet. Legger man øret til kisten, sier legenden at man fremdeles hører hjertet slå... Vakre påfugler vokter over stedet, og de lokale prestene er ikke snauere enn at de kanskje rett og slett serverer lokalt brennevin. Brennevinet her skal visstnok ha helbredende virkning, hvis det drikkes over tid i små mengder. Det hjelper å tro. Uansett, lunsj må vi ha og det spiser vi på restaurant Ostrovo. Så nært sjøen er det mest sannsynlig fersk fisk på menyen.

Vel tilbake på hotellet møtes vi til middag om kvelden.

Dag 6

Ohrid, dag til egen disposisjon (valgfri utflukt)

☺ Frokost

Bruk dagen til **avslapping ved sjøen** eller det du selv ønsker. Reiseleder vil gi forslag. Shopping eller flere kulturelle opplevelser? Du kan bli med på en flott utflukt til **Struga og Vevcani** om du ønsker. Det er også fine **turstier** i nærområdet også. Sjøen er dessuten nydelig å bade i.

Reiseleder organiserer måltider for den som vil.

Valgfri utflukt: Struga og Vevcani (forhåndsbestilles)

Struga er det stedet hvor naturlig skjønnhet møter gamle tradisjoner. Struga er kjent for sitt gode kjøkken og for elven Black Dream River som deler byen i to. Struga er også kjent for å være vertskap for poesi og poeter. Selv Chiles store forfatter Pablo Neruda besøkte stedet i sin tid.

Vevcani er hjembyen til en over 1400 år gammel karnevalstradisjon. Innbyggerne er kjente for sine meningers mot og sin patriotisme, noe de gjerne viser i disse opptogene. Mihajlo Pupin er en kjent fysiker og vitenskapsmann med en Pulitzerpris og han har bygget opp et museum her i byen. Dette besøker vi og det hedrer oppveksten hans i nettopp denne landsbyen.

Vevcani ligger også vakkert til ved foten av Jablanica-fjellet på omkring 900 meters høyde. Den er kjent for godt, gammeldags murerhåndverk og vannmøller. Det ses tydelig på husene. De mange kildene som sildrer ned fra fjellene, gjør landsbyen ytterst sjarmerende og idyllisk. Vi tar den korte spaserturen på et kvarters tid for å se nærmere på noen av kildene som landsbyen er så stolte av. Lunch er inkludert på turen.

Pris kr. 790

Dag 7

Ohrid - Berat - Durres

☺ Frokost, lunsj, middag

Vi spiser frokost, sjekker ut og skal videre til nabolandet - **Albania**. Det tar omtrent 3-4 timer å kjøre til **Berat** som er første stopp.

Byen her er helt spesiell og er selvskreven på UNESCOs verdensarvliste. Uavhengig av tid på døgnet er det mye å hvile øynene på. De hvite, ottomanske husene klatrer oppover fjellsiden mot festningen og gjør sitt til at byen kalles **«byen med de tusen vinduer»**.

Vi må se mer av den. Ikke minst slottet. Førstnevnte er ganske så unikt for her bor folk fortsatt innenfor slottsmurene i sine tradisjonelle hus – slik deres forfedre har gjort det i uminnelige tider. En gang var her 40 kirker, i dag gjenstår 7. En av dem er omgjort til **Onufri-museet**. Navnet kommer fra en albansk kunstner som malte helgenbilder i både Hellas og Albania. Videre ned i det tradisjonelle, muslimske kvarteret. Til ettertanke om både toleranse for ulike religioner og det å leve side om side. Her er tre store moskeer og alle har sin unike design og historie.

Vi spiser lunsj og smaker lokale spesialiteter et sted i Mangalemi-distriktet. Dette er et levende nabolag med masse små butikker og restauranter.

Så går ferden videre til Durres der vi sjekker inn på hotellet og innleder oppholdet med sen middag.

Dag 8

Durres, dag til egen disposisjon (valgfri utflukt)

☞ Frokost

I dag tar du dagen i eget tempo, reiseleder gir forslag. Du kan også bli med på **valgfri utflukt** i og rundt Durres.

Reiseleder vil organisere måltider for den som vil.

Valgfri utflukt: By og kystrundtur Durres (forhåndsbestilles)

Bli med på utflukt for å oppdage mer av **Durres** som en gang var **Albanias hovedstad**. Kyst- og strandbyen som på ingen måte mangler historiske innslag. Her er mye å ta inn, både fra grekerne, romerne og senere fra det osmanske riket.

Det **romerske amfiteateret** fra ca 100 e.Kr. ble bygget av keiser Hadrian. Det ble frem til rundt år 400 brukt til forskjellige type forestillinger og er det største amfiteateret bygget på Balkan med en kapasitet på 20 000 mennesker. Det ble oppdaget først i 1966 og er i dag byens største turistattraksjon med rette. Spesielt legger man merke til den romerske tilnærmingen til kristendommen. Det finnes et vakkert kapell her med en utsøkt mosaikkvegg av helgener.

Videre besøker vi **moskeen Fatih** som ble bygget i 1502 på restene av en kristen basilika. Vi ser det **venetianske tårnet**, **porten Via Egnatia** som er den eldste romerske veien i Øst-Europa. Vi ser også **Roman Forum** og de romerske badene som ligger midt blant mer moderne bygninger - eller blokker. Vi spiser lunsj med utsikt mot sjøen.

Pris: kr 790 inkl. lunsj (Vi må ha minimum 10 deltakere)

Dag 9

Dag til egen disposisjon i Durres

☞ Frokost

Reiseleder gir forslag eller organiserer noe felles om du ikke bare vil slappe av på stranden som ligger i gangavstand fra hotellet.

Reiseleder vil organisere måltider for den som vil.

Dag 10

Dag til egen disposisjon i Durres

☞ Frokost

Denne dagen er også til **avslapping eller strand**. Reiseleder kommer gjerne med forslag til aktiviteter og organiserer måltider for den som vil.

Dag 11

Durres - Tirana

☞ Frokost, lunsj, middag

Vi spiser frokost, sjekker ut og fortsetter en times tid i buss til **Tirana**. Vi skal ut å bli kjent på den beste måten: til fots. Underveis spiser vi lunsj på en lokal restaurant.

Tirana er en av Europas mest dynamiske hovedsteder og som er i desidert raskest utvikling og endring. Tirana anses for å være Albanias politiske, økonomiske og kulturelle sentrum. Byen ble i sin tid grunnlagt av osmanerne, men slik vi ser den i dag, ble den anlagt av italienerne på 1920-tallet, etter datidens idealer. Turen til fots gjennom gatene vil

gi deg et spennende innblikk i livet før og nå. **Blloku** er området der hvor eliten og partipampene hadde sine villaer under diktaturet, her hadde «vanlige» albanere ingen adgang. I dag finner vi designerbarer og klubber her. En voldsom kontrast til det tidligere livet som utspilte seg her. Det setter ting i perspektiv.

Her er det fargerike bygninger, «gjemte» statuer av Sovjetunionens ledere, Nasjonalmuseet og klokketårnet – statuen av **Skanderbeg til hest**, Albanias største helt, plassert i hjertet av hovedstaden. Vi ser **klokketårnet, Ethem Bey-moskeen og skal inn i Skanderbeg-museet** som også er landets nasjonalmuseum. Vi skal også til noe annet som er helt unikt:

Det er mange bunkerser i Albania og hvorfor ikke gjøre museum ut av det? **Bunk'Art** er en tidligere atombunker som nå kan besøkes av alle. Dette er virkelig en annen måte å se Albanias historie på, i kommunismens ånd. Og kunst. Det er unektelig en mørk fortid som åpner seg. Navnet på de tusener av mennesker som ble henrettet og de titusener som ble fengslet. For ikke å glemme de som ble sendt i isolerte interneringleire. Et stykke Nord-Korea i Europa, og det er ikke så lenge siden.

Resten av dagen er til egen disposisjon. Kanskje slappe av på takterrassen og nyte bassenget på hotellet vårt? Hva med å besøke Komiteti Kafe? Med drinker som er laget av lokale familier og som selges her i baren. Samtidig er det et slags museum over kommunismens dager i form av interiør og atmosfære. Et populært og spesielt sted.

Du kan også ta den nesten fem kilometer lange gondolbanen til topps på Dajti-fjellet. Her ser du hele Tirana og områdene rundt dersom du retter blikket mot byen, men om du kikker ned vil du få med deg et fargerikt hverdagsliv i en mer og mer spredt bebyggelse desto lenger opp i fjellsiden du kommer. Spredte bunkere ligger dottet rundt – og det er også mulig å se gjetere med sine saueflokker.

Vi møtes til **avskjedsmiddag** på hotellet vårt for å oppsummere noen helt sikkert interessante og annerledes dager i to historiske land.

Dag 12

Hjemreise

 Frokost

Tidlig frokost før vi sjekker ut og reiser ut til flyplassen i Tirana. Direktefly tilbake til Norge.